

**CRNA GORA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA**

**PRIJEDLOG OSNOVE
ZA VOĐENJE PREGOVORA I ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA IZMEĐU VLADE CRNE GORE I
VLADE UKRAJINE O SARADNJI U OBLASTI ZAŠTITE OD PRIRODNIH I DRUGIH
KATASTROFA**

Podgorica, jul 2011. godine

I. Pravni osnov

Crna Gora, na osnovu člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama na principima i pravilima međunarodnog prava.

Usvajanjem Zakona o zaštiti i spašavanju (član 37) stvorene su normativne prepostavke za odlučivanje o slanju, odnosno traženju pomoći od drugih država u slučaju nastanka prirodnih, tehničko-tehnoloških i drugih katastrofa.

II. Ocjena stanja međunarodnih odnosa

Obaveza je svake države, da u skladu sa međunarodno prihvaćenim obavezama i nacionalnim zakonodavstvom, štiti građane i materijalne vrijednosti od prirodnih i drugih nesreća, da unapređuje i jača regionalnu i međunarodnu saradnju u aktivnostima na spriječavanju i smanjenju rizika i na ublažavanju posljedica prirodnih i drugih katastrofa.

Crna Gora i Ukrajina su zainteresovane da u obostranom interesu unapređuju prijateljske odnose i produbljuju bilateralne oblike saradnje, između ostalog, i u oblasti zaštite i spašavanja ljudi, materijalnih i kulturnih dobara i životne sredine. Time se daje doprinos razvoju sveukupnih dobrih, prijateljskih odnosa između dvije države.

III. Razlozi za vođenje pregovora i zaključivanje sporazuma

Uvjereni u neophodnost međusobne saradnje radi spriječavanja nastanka, odnosno ublažavanja posljedica prirodnih i drugih katastrofa, a i zbog potrebe da se aktivnosti na ovom području regulišu bilateralnim ugovorom, predlaže se vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Ukrajine. Time se, osim unaprijeđenja i jačanja međunarodnih aktivnosti za spriječavanje nastanka, smanjenja ili ublažavanja posljedica prirodnih i drugih katastrofa, stvaraju i formalni preduslovi za međusobno sadejstvo.

Crna Gora je zainteresovana da se sa Ukrajinom, na prikidan način, urede uslovi saradnje i međusobne pomoći u slučaju nastanka prirodnih i drugih katastrofa.

IV. Predmet sporazuma

Predmet Sporazuma je:

- saradnja u razmjeni naučnih i tehničkih informacija iz oblasti zaštite i spašavanja od katastrofa;
- obezbjeđenje međusobnog obavještavanja o opasnostima od rizika, nastanka katastrofa, posljedica katastrofa i pružanje međusobne pomoći;
- razvoj i proizvodnja zaštitne i spasilačke opreme;

- obrazovanje i usavršavanje osoblja koje učestvuje u aktivnostima za zaštitu i spašavanje;
- uspostavljanje direktnih veza i saradnje između obrazovnih organizacija, kroz podsticanje razmjene predavača, instruktora i ostalih eksperata, kao i razmjena obrazovnih materijala i sredstava, organizovanje zajedničkih vježbi iz oblasti zaštite i spašavanja i dr.

V. Procjena potrebnih finansijskih sredstava

Za troškove za vođenje pregovora i za izvršavanje navedenog sporazuma nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore za 2011. godinu.

VI. Stavovi i mišljenja o opravdanosti zaključivanja Sporazuma

Radi prikupljanja stavova i mišljenja od zainteresovanih organa, tekst Nacrta sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Ukrajine o saradnji u oblasti zaštite od prirodnih i drugih katastrofa dostavljen je: Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstvu finansija, Ministarstvu odbrane, Ministarstvu saobraćaja i pomorstva, Upravi policije i Upravi carina.

U prilogu ovog prijedloga osnove dostavljamo tekst Nacrta sporazuma i mišljenja navedenih organa, s tim što ukazujemo da su mišljenja pribavljena u drugoj polovini 2010. godine.

Takođe, ukazujemo da se zaključivanjem navedenog sporazuma ne stvara obaveza donošenja novih ili izmjeni važećih propisa.

PRIJEDLOG ZAKLJUČAKA:

1. Vlada Crne Gore na sjednici od 28. jul 2011. godine utvrdila je Osnovu za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Ukrajine o saradnji u oblasti zaštite od prirodnih i drugih katastrofa.

**SPORAZUM
IZMEĐU VLADE CRNE GORE I VLADE UKRAJINE O SARADNJI U OBLASTI ZAŠTITE OD
PRIRODNIH I DRUGIH KATASTROFA**

Vlada Crne Gore i Vlada Ukrajine (u daljem tekstu: ugovorne strane); uvjerene u neophodnost međusobne saradnje u prevenciji i ublažavanju posljedica prirodnih i drugih katastrofa (u daljem tekstu: katastrofe); imajući u vidu ulogu Evropske unije, Organizacije ujedinjenih nacija i ostalih međunarodnih organizacija u oblasti zaštite od prirodnih i drugih katastrofa, sporazumjele su se o sljedećem:

Cilj Sporazuma

Član 1

Ovim sporazumom se regulišu okvirni uslovi za: međusobnu dobrovoljnu pomoć u slučaju katastrofe na teritoriji druge ugovorne strane; saradnju u oblasti prevencije katastrofa i druge oblike međusobne saradnje.

Ugovorne strane će kroz saradnju ispoštovati princip reciprociteta koji će se obavljati unutar kapaciteta ugovornih strana.

Predmet Sporazuma

Član 2

Saradnja između ugovornih strana će uglavnom uključivati sljedeće oblasti:

- razmjena naučnih i tehničkih informacija iz oblasti zaštite i spašavanja od katastrofa;
- obrazovanje i trening osoblja koje učestvuje u aktivnostima zaštite i spašavanja;
- razvoj i proizvodnja zaštitne i spasilačke opreme;
- međusobno obavještavanje o opasnostima od rizika katastrofa i njihovim posljedicama;
- pomoć u slučaju katastrofa u oblasti zaštite i spašavanja kao i otklanjanje njihovih posljedica.

Ugovorne strane mogu radi implementacije ovog sporazuma i realizacije saradnje u oblastima iz prethodnog stava, zaključivati implementacione aranžmane.

Ugovorne strane će unapređivati saradnju među nacionalnim organima, vladinim i nevladinim institucijama i organizacijama koje su uključene u zaštitu od prirodnih i drugih katastrofa.

Značenje izraza

Član 3

U ovom sporazumu koriste se sljedeći izrazi:

- 1. prirodne i druge katastrofe** su katastrofe uzrokovane prirodnom silom, industrijskom aktivnošću i ostali događaji čiji uzrok je čovjek, isključujući rat, kojima se ugrožavaju životi, imovina, životna sredina i značajno pogoršavaju uslovi života;
- 2. podaci i informacije o opasnostima** su podaci o prirodnim i drugim katastrofama čija svrha je rano obavještavanje o neposrednoj opasnosti i implementacija zaštitnih i drugih mjera radi obezbjeđenja sigurnosti ljudi, imovine i okruženja;
- 3. pomoć u spašavanju i katastrofi** su aktivnosti svih spasilačkih snaga i resursa čija svrha je direktno i indirektno umanjenje ili eliminacija posljedica prirodnih i drugih katastrofa;
- 4. spasilački timovi ili pojedinci za pružanje pomoći u katastrofama** su adekvatno trenirani i opremljeni timovi i lica koje država pošiljalac odredi radi pružanja pomoći;
- 5. zaštitna, spasilačka i druga oprema** su sredstva lične i kolektivne zaštite, spasilačka oprema, prevozna sredstva (vozila, brodovi i vazduhoplovi), kao i tehnička i druga sredstva koje koriste spasilački timovi i pojedinci koji pružaju pomoći;
- 6. humanitarna pomoć** je hrana, pitka voda, lijekovi, medicinski artikli i ostale stavke namijenjene slobodnoj distribuciji stanovništvu koje je izloženo ili se nalazi pod prijetnjom katastrofe kao pomoć u umanjenju posljedica katastrofe;
- 7. država primalac** je ugovorna strana čiji ovlašćeni organi traže pomoć u slučaju katastrofa od druge ugovorne strane;
- 8. država pošiljalac** je ugovorna strana čiji ovlašćeni organi odobravaju zahtjev za pomoć drugoj ugovornoj strani;
- 9. zemlja tranzita** je zemlja čija teritorija se koristi radi prelaska spasilačkih i jedinica za pomoći u slučaju katastrofa i opreme radi potreba ugovornih strana.

Nadležni organi

Član 4

Nadležni organi za implementaciju ovog sporazuma su:

- u Crnoj Gori: Ministarstvo unutrašnjih poslova;
- u Ukrajini: Ministarstvo za vanredne situacije.

Nadležni organi će se po potrebi sastajati radi efikasne implementacije Sporazuma.

U implementaciji ovog sporazuma, nadležni organi iz stava 1 ovog člana su ovlašćeni za uspostavljanje direktnih kontakata i veza. S tim u vezi, nadležni organi će razmijeniti adrese i podatke o telekomunikacionim vezama (telefon, faks i e-mail), te kontakt osobe.

Ugovorne strane će u pisanoj formi, najkasnije u roku od trideset dana, jedna drugu obavještavati o promjenama nadležnih tijela i njihovim adresama, telekomunikacionim vezama i kontakt osobama.

Saradnja među humanitarnim organizacijama

Član 5

Ugovorne strane će podsticati saradnju između humanitarnih organizacija u oblasti zaštite i spašavanja od katastrofa.

Razmjena znanja i iskustava

Član 6

Ugovorne strane će jedna drugu informisati o naučnim i tehničkim saznanjima i iskustvima od interesa za anticipaciju i eliminaciju katastrofa kao i efikasnije zaštite i spašavanja.

Ugovorne strane će razmjenjivati informacije o aktuelnim nacionalnim zakonima iz oblasti zaštite od katastrofa.

Ugovorne strane će nastojati da na efikasan način koriste rezultate i saznanja naučno tehničke saradnje iz oblasti zaštite i spašavanja od katastrofa, kao i ekonomске i druge oblike saradnje.

Obrazovanje i usavršavanje

Član 7

Ugovorne strane će na sljedeći način, promovisati međusobnu saradnju u oblasti obrazovanja i usavršavanja osoblja koje učestvuje u aktivnostima zaštite i spašavanja kroz :

1. uspostavljanje direktnih veza i saradnje između obrazovnih organizacija i kroz podsticanje razmjene predavača, instruktora i ostalih eksperata;
2. organizaciju obrazovanja i usavršavanja osoblja;
3. razmjenu obrazovnih materijala i spedstava, kao i iskustava stečenih kroz aktivnosti u zaštiti i spašavanju;
4. organizacije zajedničkih vježbi iz oblasti zaštite i spašavanja.

Razvijanje i proizvodnja zaštitne i spasilačke opreme

Član 8

Ugovorne strane će podsticati saradnju između privrednih društava i ustanova u oblasti tehnološkog razvoja i proizvodnje zaštitne i spasilačke opreme.

Obavještenje o prijetnjama i katastrofama

Član 9

Ugovorne strane će međusobno jedna drugu obavještavati o prijetnjama i katastrofama koje mogu predstavljati prijetnju ili biti od uticaja po bilo koju od ugovornih strana.

Obavještenje o prijetnji ili katastrofi će sadržati: opis prijetnje ili katastrofe, informacije o lokaciji, vremenu, obimu i posljedicama katastrofe kao i preduzetim zaštitnim mjerama.

U slučaju katastrofe, ugovorne strane će takođe jedna drugu informisati i o traženoj i raspoloživoj pomoći, mogućnostima i načinu njenog pružanja.

Obavještenje o prijetnji ili katastrofi može biti dostavljeno u pisanoj formi ili usmeno na jezicima ugovornih strana. Usmeno obavještenje mora biti potvrđeno u pisanoj formi.

Nadležni organi ugovornih strana za obavještenje o prijetnji i katastrofi za slanje i prijem zahtjeva za pomoć su:

- u Crnoj Gori:
Ministarstvo unutrašnjih poslova
- u Ukrajini:
Ministarstvo za vanredne situacije.

Pružanje pomoći

Član 10

Ugovorna strana koja je pogodjena katastrofom može zahtijevati pomoć od druge ugovorne strane. Pomoć se može odnositi na spasilačke timove, pojedince, zaštitnu i spasilačku opremu i humanitarnu pomoć.

Molba za pomoć u skladu sa stavom 1 ovog člana mora sadržati: informaciju o tipu i obimu potrebne pomoći, informaciju o ustanovama i licima sa kojima je potrebno stupiti u kontakt, kao i predloženi način pružanja pomoći.

Pomoć će biti obezbijeđena u skladu sa propisima ugovornih strana.

Prelazak državne granice i zadržavanje na teritoriji druge ugovorne strane

Član 11

U namjeri pružanja brže i efikasnije pomoći u zaštiti i spašavanju, kao i smanjenja posljedica, ugovorne strane će spasilačkim timovima i pojedincima pomoći u obezbjeđivanju pojednostavljene procedure za prelazak državne granice.

Nadležni organi iz stava 1 člana 4 će se saglasiti o vremenu i mjestu prelaska državne granice, o načinu dolaska i odlaska i trajanju boravka spasilačkih timova i pojedinaca koji pružaju pomoć na teritoriji druge ugovorne strane.

Spasilački timovi i pojedinci koji pružaju pomoć moraju imati odgovarajuća dokumenta koja izdaju države pošiljaoca, kojim se dokazuje njihov identitet.

Članovi spasilačkih timova i pojedinci koji pružaju pomoć imaju pravo da nose pripadajuće uniforme na teritoriji druge ugovorne strane.

Zabranjeno je unošenje oružja, municije i eksplozivnih sredstava na teritoriju druge ugovorne strane.

Ugovorne strane će takođe osigurati implementaciju ovog člana u slučaju da je jedna od njih zemlja tranzita. Nadležni organi iz člana 4 stav 1 će informisati jedni druge o drugim zahtjevima u vezi tranzita, navodeći implementacione procedure, te po potrebi, tokom tranzita obezbijediti za tranzitnu grupu zaštitu od strane državnih organa.

Privremeni uvoz i izvoz opreme i pomoći tokom katastrofa

Član 12

U slučaju katastrofe ugovorne strane će pojednostaviti procedure koje se tiču privremenog uvoza i izvoza i transporta zaštitne i spasilačke opreme i pomoći u slučaju katastrofa duž državne granice.

Prilikom prelaska državne granice vođa spasilačkog tima mora, organu granične kontrole države koja prima pomoć, dati na uvid listu zaštitne i spasilačke opreme kao i sredstava pomoći u slučaju katastrofa.

Spasilački timovi i pojedinci koji pružaju pomoć mogu jedino prenijeti preko državne granice zaštitnu i spasilačku opremu i sredstva koja su potrebna za njihove vlastite potrebe i rad kao i pomoć u slučaju katastrofa.

Na uvoz i izvoz zaštitne i spasilačke opreme, sredstava i pomoći u slučaju katastrofa, se neće primjenjivati nikakve međunarodne zabrane i ograničenja, koji se inače primjenjuju na uvoz i izvoz komercijalnih roba. Ako zaštitna i spasilačka oprema ne budu korišćeni, oni se moraju vratiti državi koja je pošiljalac. U slučaju da sredstva i oprema ostaju kao pomoć državi koja je njen primalac, nadležni organ države koja je primalac mora biti obaviješten o tipu, količini i lokaciji opreme. Taj organ zatim informiše relevantne carinske organe. U tom slučaju se primjenjuju odredbe države koja je primalac pomoći.

Odredbe iz stava 4 ovog člana će se takođe primjenjivati na uvoz medikamenata koji sadrže narkotike i psihotropne substance u državi koja je primalac pomoći, te povraćaj neiskorišćenih količina državi koja je pošiljalac. Uvoz i izvoz narkotika i psihotropnih supstanci u okviru međunarodnih ugovora se neće smatrati spoljno trgovinskim uvozom i izvozom. Medikamenti koji sadrže narkotike i psihotropne supstance mogu se isključivo uvoziti u količinama koje su neophodne radi hitne medicinske pomoći i korišćeni uz kontrolu medicinskih profesionalaca sa odgovarajućom medicinskom obukom, u skladu sa regulativom ugovorne strane spasilačkog tima.

Država koja je primalac pomoći će informisati državu koja je pošiljalac pomoći o iskorišćenim količinama medikamenata koji sadrže narkotike i psihotropne supstance.

Upotreba vazduhoplova i plovila

Član 13

Vazduhoplovi i plovila se mogu upotrijebiti radi hitnog transporta spasilačkih timova ili pojedinaca koji pružaju pomoć, zaštitne i spasilačke kao i drugih vrsta opreme, i drugih vrsta pomoći u skladu sa ovim sporazumom.

Organ koji traži pomoć mora odmah biti informisan o pružanju pomoći u slučaju katastrofa i upotrebi vazduhoplova ili plovila za zaštitu i spašavanje te mu se mora pružiti detaljna informacija o tipovima i oznakama vazduhoplova ili plovila, njihovoj posadi, teretu i ostalim parametrima. Država koja je primalac pomoći će navesti vrijeme, rutu planiranog leta ili plovidbe i mjesto dolaska.

U odgovarajućem slučaju se odredbe člana 11 ovog sporazuma primjenjuju na posadu vazduhoplova ili plovila, spasilačke timove ili pojedince koji pružaju pomoć, u odnosu na prelazak državne granice. Odredbe člana 12 ovog sporazuma primjenjuju se na vazduhoplove i plovila, transportovanu zaštitnu i spasilačku opremu i pomoć u slučaju katastrofa.

Za korišćenje vazduhoplova primjenjuju se propisi o vazdušnom saobraćaju ugovornih strana, naročito obaveza javljanja podataka o letovima nadležnim organima za vazdušni saobraćaj. Svaki plan leta mora da sadrži podatke koji povezuju let sa ovim sporazumom.

Na upotrebu plovila će se primjenjivati regulativa ugovornih strana iz oblasti pomorstva i međunarodne odredbe. Ugovorne strane će takođe morati ispoštovati standarde i smjernice Međunarodne organizacije za pomorstvo.

Upotreba vojnih vazduhoplova i plovila

Član 14

Upotreba vojnih vazduhoplova i plovila u svrhu ovog sporazuma će biti dozvoljena isključivo uz saglasnost ugovorne strane koja je primalac pomoći.

Nadležni organi

Član 15

Nadležni organi države koja je primalac pomoći će u svim slučajevima biti odgovorni za upravljanje operacijama spašavanja i za pružanje pomoći.

Nadležni organi iz stava 1 ovog člana će isključivo povjeravati zadatke vođama spasilačkih timova države koja šalje pomoć koji će za uzvrat informisati njima podređene o detaljima izvršenja.

Zaštita i podrška u radu spasilačkih timova

Član 16

Nadležni organi države koja je primalac pomoći će spasilačkim timovima i pojedincima države koja šalje pomoć koji izvršavaju spasilačke zadatke i pružaju pomoć obezbijediti hitnu medicinsku pomoć, kao i odgovarajuću zaštitu i podršku.

Troškovi pomoći

Član 17

Država koja šalje pomoć neće biti ovlašćena da traži nadoknadu troškova od države koja prima pomoć za pruženu pomoć. To se takođe primjenjuje na troškove nastale korišćenjem, oštećenjem ili gubitkom zaštitne, spasilačke ili druge opreme, uključujući troškove prevoza.

Troškove pomoći koju obezbijedi pravno ili fizičko lice preko države koja šalje pomoć snosi država koja prima pomoć. Država koja prima pomoć mora takvu pomoć tražiti direktno i saglasiti se da nadoknadi troškove ponuđene pomoći.

Prevozna sredstva korišćena za obezbjeđenje pomoći će biti izuzeta od plaćanja taksi za korišćenje saobraćajne infrastrukture te mogućih drugih taksi.

U slučaju da spasilački timovi i pojedinci koji pružaju pomoć istroše zalihe koje nose sa sobom, država koja je primalac pomoći snosi troškove njihovog smještaja i potrebnih namirnica radi zadovoljenja njihovih potreba do završetka pružanja pomoći. Po potrebi biće im obezbijedena odgovarajuća logistička podrška i medicinska njega.

Nadoknade i reklamacije

Član 18

Ugovorne strane se odriču svakog zahtjeva za nadoknadu štete na zaštitnoj, spasilačkoj i drugoj opremi, u slučaju da je šteta pričinjena od strane spasilačkog tima ili pojedinca koji pomaže u spašavanju i zadacima pomoći u slučaju katastrofa u skladu sa ovim sporazumom, i u slučaju da šteta nije namjerna.

Ugovorne strane se odriču svih prava na nadoknadu štete u slučaju ličnog povređivanja i trajnih posljedica po zdravlje i u slučaju smrti učesnika u operaciji spašavanja, u slučaju da se to dogodi tokom izvršenja zadatka spašavanja, u skladu sa ovim sporazumom, osim ako nije prouzrokovano namjerno.

U slučaju da je šteta pričinjena trećem licu prilikom izvršenja zadatka u skladu sa ovim sporazumom, država koja je primila pomoć preuzima odgovornost kao da je šteta pričinjena od spasilačkog tima ili pojedinaca koji pružaju pomoć, osim u slučaju kada je šteta pričinjena namjerno od strane spasilačkog tima ili pojedinaca koji pružaju pomoć države koja šalje pomoć.

Odgovornost za štetu iz st. 1 i 2 ovoga člana, nastaje od trenutka dolaska na teritoriju ili u vazdušni prostor države koja prima pomoć i traje do napuštanja njene teritorije ili vazdušnog prostora.

Ugovorne strane će takođe implementirati odredbe ovog člana u slučaju kada su one zemlje tranzita.

Upotreba informaciono komunikacionih sredstava veze

Član 19

Nadležni organi ugovornih strana obezbiđuju međusobne informaciono komunikacione veze, konkretno telefonske, radio i druge veze između organa, spasilačkih timova i pojedinaca koji pružaju pomoć, u skladu sa ovim sporazumom, uz poštovanje međunarodno dogovorenih pravila komunikacije. Nadležni organi ugovornih strana takođe obezbiđuju pristup internetu.

Ugovorne strane će razmijeniti liste radio frekvencija koje su dozvoljene na njihovoj teritoriji u svrhu međusobne komunikacije

Stupanje na snagu

Član 20

Sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme.

Ovaj sporazum stupa na snagu danom prijema posljednjeg pisanog obavještenja, poslanog diplomatskim putem, kojim se ugovorne strane obavještavaju da su ispunjeni njeni unutrašnji pravni uslovi za stupanje na snagu ovog sporazuma.

Uticaj Sporazuma na ostale sporazume

Član 21

Ovaj sporazum neće imati uticaja na prava i obaveze ugovornih strana koja proizilaze iz drugih međunarodnih sporazuma.

Rješavanje sporova

Član 22

Ugovorne strane će sporove u vezi interpretacije i implementacije ovog sporazuma rješavati isključivo međusobnim konsultacijama i pregovorima.

Izmjene

Član 23

Ugovorne strane mogu putem potpisivanja posebnog protokola vršiti izmjene Sporazuma koji stupa na snagu su skladu sa stavom 2 člana 20 ovog sporazuma.

Obavještenja u pisanoj formi ugovornih strana o promjenama podataka o nadležnim organima i njihovim adresama, telekomunikacionim vezama i kontakt osobama, neće se smatrati izmjenama Sporazuma.

Raskid Sporazuma

Član 24

Bilo koja od ugovornih strana može raskinuti ovaj sporazum u pisanoj formi diplomatskim putem. Raskid sporazuma postaje pravosnažan tri mjeseca od dana prijema službenog obavještenja o njegovom raskidu.

Raskid Ugovora neće imati uticaja na obaveze u vezi njegove implementacije, koje su još uvijek važeće na dan njegovog raskida.

Sastavljen u _____ dana _____, u dva originala, na crnogorskom, ukrajinskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni. U slučaju neslaganja koje se tiče tumačenja primjene odredaba ovog sporazuma, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

za Vladu Crne Gore

za Vladu Ukrajine